

TARTUNTATAUTIEN NEUVOTTELUKUNTA

Aika Keskiviikkona, 16.12.2020 klo 10.30 - 13.30

Paikka STM, Meritullinkatu 8, kokoushuone Innostamo ja Skype

Läsnä:

Virolainen-Julkunen Anni, pj	(x)	Peltola Ville	(x)
Anttila Veli-Jukka, asia 5c	(x)	Puhto Teija	(x)
Ekholm Sari	(x)	Puumalainen Taneli, asia 5c	(x)
Hielm Sebastian	(-)	Pöllänen Riitta	(x)
Järvinen Asko,	(x)	Rahkonen Marko	(x)
Kantele Anu,	(x)	Rantakokko-Jalava Kaisu	(x)
Koivula Irma	(x)	Raulo Saara	(x)
Kolimaa Maire	(x)	Rintala Esa	(x)
Kuoppala Jaana	(x)	Räsänen Sirpa	(x)
Lampinen Olli	(x)	Salminen Mika	(-)
Lehtonen Olli-Pekka	(x)	Saxen Harri	(x)
Nuorti Pekka	(x)	Syrjänen Jaana	(x)
Nystedt Johanna	(x)	Tulokas Pekka	(-)
Paakkola Katja	(x)	Valtonen Kirsi	(x)
Paunio Mikko	(x)		

Sihteerit: Emmi Sarvikivi, Saara Salmenlinna ja teknisenä sihteerinä Johanna Särelä

Asiantuntijat:

THL: Hanna Nohynek ja Tuija Leino

STM: Liisa Katajamäki, asia 5c, Tove Ruokoja ja Reijo Haapiainen, asia 5c

1. Kokouksen avaus, läsnäolijat ja sidonnaisuudet

Pj avasi kokouksen klo 10.40.

2. Kokouksen asialista

Asialistan järjestystä muutettiin: kohta 5c, Rokottamisstrategian täsmennyksistä, käsiteltiin ensin. Luonnosvaiheessa oleva rokottamisasetus käsiteltiin tässä yhteydessä. Asialista hyväksyttiin muutoksin.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirja liitteineen

Edellisen kokouksen pöytäkirja (liite 1) hyväksyttiin.

4. Ajankohtaista tartuntataudeista ja rokottamisesta

Emmi Sarvikivi esitti ajankohtaista Covid-tilanteesta (liite 2). EU-maissa tilanne parantunut viikkojen 48 ja 49 aikana, rajoitustoimenpiteet ovat olleet massiivisia. Suomen lähialueilla tilanne huonontunut Liettuassa, Tanskassa, Latviassa ja Virossa. Suomessa ilmaantuvuus 106/100 000 viimeisten 14 vrk aikana, ei enää nousua. Vanhempien ikäryhmien osuus kuitenkin nousussa, joka heijastuu sairaalahoidon kuormituksessa. Myös tehohoidossa kuormitus lisääntynyt. Kuolleisuus hieman laskemaan päin tällä hetkellä. Ilmaantuvuus neljän viikon ajalla laskussa noin puolella alueista. Kaikissa suurimmissa kaupungeissa nähty jyrkkä nousu marras-joulukuussa, joka vaikuttaisi nyt tasaantuneen. Alueista tällä hetkellä vain kolme perustasolla, kuusi leviämisvaiheessa.

Keskustelussa todettiin, että muissa Pohjoismaissa, erityisesti Tanskassa on nähty jyrkkä nousu, mutta sairaalahoidon tarve ollut suhteessa vähäisempää.

Suomessa HUS:ssa tarkastellaan paikkojen riittävyttä nyt päivittäin. Selkeämpi ilmaantuvuuden lasku olisi ollut toivottavaa, nyt ollaan edelleen varsin korkealla tasolla ja uusi ilmaantuvuuden nousu olisi erittäin huolestuttava sairaalahoidon kuormituksen kannalta. Pääkaupunkiseudulla päivittäisistä tartunnoista 30-60 % todetaan maahanmuuttajataustaisilla. Rajoitustoimet eivät ole toimineet, vaan erityyppisiä ryvästyksiä havaitaan edelleen. Testeihin hakeutuminen on heikkoa. Nämä ongelmat vaikuttavat suuresti HUS-alueen ilmaantuvuutta lisäävästi.

Varsinais-Suomessa heikentynyt tilanne selittyy pitkälti maahanmuuttajataustaisten tartunnoilla ja lisääntyneellä testaamisella tässä väestöryhmässä. Asiaan on pyritty löytämään täsmäratkaisuja tietoisuuden lisäämiseksi, jotta rajoituksia noudatettaisiin. Matalan kynnyksen testausbussi kiertää lähiöissä, tartunnan saaneiden lähipiiriä seulotaan aktiivisesti. Näin tartuntoja on löytynyt viime viikkoina paljon, mikä on heijastunut ilmaantuvuuskuvaajaan. Lisääntyneen tietoisuuden toivotaan vähentävän tartuntoja jatkossa.

5. Ajankohtaista COVID-19 tilanteesta

a) epidemian tilannekatsaus ja tartuntatilanteet

Käsiteltiin kohdassa 4.

b) Hallituksen esitykset tartuntatautilain muuttamiseksi

Pj totesi tartuntatautilain muutosesityksen tiloja ja toimintoja koskevista rajoitustoimista edenneen eduskuntaan. Muutosesitys on nähtävillä Valtioneuvoston verkkosivulla osoitteessa: <https://valtioneuvosto.fi/-/1271139/tartuntatautilain-muutos-eduskuntaan-lisaa-keinoja-koronavirustilanteen-hillitsemiseksi>

Esitystä on jo käsitelty sosiaali- ja terveyslautakunnassa. TTNK:n tekemät huomioidut ovat olleet tärkeitä esityksen valmistelussa.

Rajanylitykseen liittyvä muutosesitys on edelleen valmisteltavana. Ravintoloita koskevat tartuntatautilain helmikuun loppuun 2021 voimassa olevan muutoksen sallimat rajoitukset säädetään asetuksin noin kerran kuukaudessa.

c) Rokottamisstrategian täsmennyksistä ja asetusluonnoksesta

Hanna Nohynek alusti koronarokotteista (liite 3). Uutiset päivittyvät nopealla aikataululla, kehitteillä olevat rokotteet ovat tehokkaita. mRNA-rokotteiden tehoestimaatit ovat olleet 94-95 %, myös ikääntyneillä on tutkimuksissa todettu hyvä teho. Adenovirusvektorirokotteella on tutkimuksissa todettu noin 70 % teho (60-90 % riippuen annoksesta).

Yhdysvalloissa FDA on myöntänyt hätäkäyttöluvan ensimmäiselle BioNTech/Pfizerin mRNA-rokotteelle, 16 viikosta alkaen Seuraavan, Modernan mRNA valmisteen hätäkäyttölupakäsittely on vielä tällä viikolla 17.12.2020. Euroopassa prosessi on erilainen, ns. ehdollinen myyntilupa vaatii laajemman käsittelyn. Ensimmäiselle rokotteelle lupa on mahdollisesti tulossa EMA:lta jo 21.12, tai vaihtoehtoisesti 29.12., komission käsittely kestää tämän jälkeen pari päivää. Valmistaja mahdollisesti pystyy toimittamaan ensimmäisen erän rokotetta jo samalla viikolla niihin maihin, joilla on siitä ostosopimus.

Tuija Leino alusti riskiryhmäanalyyseistä (liite 4). Tartuntatautirekisterin covid-tapausten taustasairauksia on selvitetty eri rekistereistä (Kelan erityiskorvattavat lääkkeet, Hilmo, Avohilmo, Väestötietojärjestelmä, Tehohoidon laaturekisteri). Ikä- ja sukupuoliavakioitu kohorttianalyysi sairaanhoidon, tehohoidon ja kuoleman riskiä selittävistä tekijöistä löysi useita tilastollisesti merkitseviä sairaalahoidon riskiä lisääviä taustasairauksia. Kuolineriski liittyy sen sijaan hyvin voimakkaasti korkeaan ikään. Taustasairauksien yhteys vakavaan Covid-tautiin vaihteli, ja riskiä lisäävät sairaudet on siksi mahdollista jakaa kahteen ryhmään rokotusjärjestystä suunniteltaessa. Yksityiskohtaisempaa ohjeistusta varten jatketaan vielä analysointia mm. Avohilmoa ja Syöpärekisterin tietoja käyttäen.

Ville Peltola kertoi KRAR:n linjauksista koskien koronarokotusten priorisointia. Euroopassa useat maat ovat julkaisseet jo suunnitelmansa rokottamisjärjestyksestä, ensi linjassa suunniteltu rokotettavan ikääntyneet, erityisesti hoivakodeissa asuvat sekä sote-henkilöstö. Korkeaan ikään liittyy hyvin suuri kuoleman riski. Alle 70-vuotiailla perussairauksien merkitys korostuu ja eri sairauksilla riskit ovat erilaiset. Sote-henkilöstön rokottaminen on perusteltua paitsi työntekijän, myös hoidettavien suojaamiseksi. Sote-henkilöstön laajamittaista rokotusta ensivaiheessa on kuitenkin tarkoituksenmukaista rajoittaa, jotta pystytään rokottamaan ikääntyneitä, joilla taudin seuraamukset ovat vakavimmat. Priorisoinnissa on lisäksi huomioitava rokotekohtaiset erot. KRAR:n ehdotus ei ole vielä valmis eikä julkinen.

Keskustelussa todettiin, että KRAR:n esitys ensin rokotettavista ryhmistä on perusteltu ja hyvä, mutta sote-henkilöstön rokottamisjärjestystä pitäisi pystyä vielä tarkentamaan. Toisaalta on otettava huomioon, että lopulliset rokottamisen indikaatiot eivät vielä ole selvillä, ne on vielä sovitettava priorisointiin. Ryhmäkohtaiset rokotettavien määrät tarvitaan ennen kuin voidaan arvioida järjestystä tarkemmin. Eri rokotteiden osalta myyntilupien saaminen vaikuttaa siihen miten nopeasti rokotteet tulevat markkinoille, ja toimitusaikataulusta riippuu, miten tarkkaan priorisointijärjestyksessä on pitädyttävä.

TTNK kannattaa KRAR:n esitystä, mutta tunnistaa tarpeen tarkennuksiin ja joustavuuteen, koska moni rokotteisiin liittyvä asia tulee vielä tarkentumaan. Rokottamisen kansallinen ohjeistus on THL:n vastuulla, ohjeistusta sovelletaan paikallisesti ja alueellisesti tarpeen vaatiessa.

Liisa Katajamäki esitteli Valtioneuvoston asetusluonnoksen koronarokottamisesta. Asetus saatava voimaan ennen rokotteiden saapumista. Asetus annetaan Tartuntatautilain 45§:n mukaisesti, sillä koronarokote ei kuulu kansalliseen rokotusohjelmaan. Rokottamisen järjestäminen on kunnan velvollisuus, valtio huolehtii omista laitoksistaan. Työterveyshuollon toimijoille on mahdollista antaa oikeus osallistua rokottamiseen

lain 495:n mukaisesti, tämä on sovittava yhteen kunnan rokotustoiminnan kanssa. Rokotteen ottaminen on vapaaehtoista.

Asetusluonnos sisältää maininnan rokotteista, joita asetus koskee, sekä ottaa kantaa rokotusten antojärjestykseen. Asetusluonnoksessa edellytettäisiin, että rokotteen antaminen on kirjattava sähköiseen potilastietojärjestelmään ja että rokotustiedon on siirryttävä kansalliseen rokotusrekisteriin ajantasaisesti.

Asetuksen voimaantulopäivää ei vielä ole määritelty. Ehdotettiin muotoiluksi ”kun rokotteet käytettävissä”. Asetus on suunniteltu toistaiseksi voimassa olevaksi ja kumotaan, kun rokotuksia ei enää tarvitse järjestää.

Keskustelussa todettiin, että yksityisen työterveyshuollon tullessa mukaan rokotamiseen, on varmistettava rokotustiedon siirtyminen rokotusrekisteriin. Rokottamistyön jakaminen työterveyshuollon kanssa on mahdollisuus, velvollisuutta yksityisellä työterveyshuollolla ei ole.

Rokotteiden nimeäminen asetukseen olisi hyvä saada mahdollisimman yleisellä tasolla, esimerkiksi ”Euroopassa viranomaisen turvallisiksi ja tehokkaiksi arvioimat covid-19-rokotteet”.

TTNK kannattaa asetukseen kirjausta rokotusten antamisesta eri väestöryhmille THL:n määrittelemässä järjestyksessä. Todetaan myös, että rokotetta tarjotaan koko väestölle. Rokotteiden jakelu toteutetaan THL toimesta ja normaaleja kanavia pitkin.

6. Pandemiajakson nimittäminen

29 henkilöä on ehdotettu jakson jäseniksi. Paula Tiittala STM:sta oli jo edellisessä kokouksessa nimetty puheenjohtajaksi, varapuheenjohtajaksi STM esittää Krista Lyyraa samasta organisaatiosta. Jakson tehtävä on kuulla asiantuntijoita laajasti ja valmistella asiat TTNK:n käsittelyyn.

Aiemmin ehdotettujen lisäksi esitettiin seuraavia henkilöitä jakson jäseniksi: Eeva Ruotsalainen (HUS), Irma Weiijo (HUS), Kati Kainulainen (HUS), Piia Niemi-Mustonen (Vantaa), Tiina Kurvinen (TYKS).

Esitys nimittämisestä hyväksyttiin yllä olevin lisäyksin.

7. Muut mahdolliset asiat

Muita asioita ei ollut.

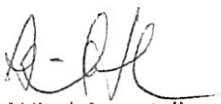
8. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään ke 20.1.2021.

9. Kokouksen päättäminen

Pj päätti kokouksen klo 13.30.

Vakuudeksi,

Anni Virolainen-Julkunen

Emmi Sarvikivi

puheenjohtaja

sihteeri

